

פרשת כי תשא תש"ע "מחני נא מספרך"

רש"י
ועתה אם תשא חטאתם - הרי טוב, איני אומר לך מחני. ואם אין, מחני, וזה מקרא קצר, וכן הרבה: **מספרך** מכל התורה כולה, שלא יאמרו עלי, שלא הייתי כדאי לבקש עליהם רחמים:

שמות פרק לב פסוק לב
ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת:

בעל הטורים
ואתה תצוה - לא הזכיר משה בזה הסדר, מה שאין כן בכל החומש, שמשעה שנולד משה אין סדר שלא הזכיר בה. והטעם משום שאמר מחני נא מספרך אשר כתבת (להלן לב, לב) וקללת חכם אפילו על תנאי באה, ונתקיים בזה. ועוד דזו הפרשה מדברת בטכסיסי כהונה ומשה היתה הכהונה הגדולה לצאת אלא על ידי שסירב לילך בשליחות המקום נטלה ממנו ונתנה לאהרן. לכן לא נזכר שמו של משה בפרשה זו מפני עגמת נפשו. וכתב צואה במנורה. וכן בתמיד צו את בני ישראל (במדבר כה, ב) לפי ששניהם נוהגין בכל יום ויש בהם חסרון כיס לפיכך צריך זירו. לכן אמר בהם לשון צואה. תצוה. בגימטריא נשים צוה רמז להדלקת הנר לנשים חובה בשבת. ויקחו אליך. אבל אני איני צריך לאורה. כתית. רמז ת"י ת"כ שנים היה נוהג הדלקת המנורה. חסר וי"ו, לומר שוי"ו נרות מכבין אותם אבל נר מערבי דולק לעולם. למאור ההעלות. בגימטריא חצי לוג שמן לנר. נר תמיד. בגימטריא בשבת:

שמות פרק כז פסוק כ
ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך פתית למאור להעלות נר תמיד:

רש"י
ויתן אל משה וגו' - אין מוקדם ומאוחר בתורה. מעשה העגל קודם לצווי מלאכת המשכן ימים רבים היה, שהרי בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות, וביום הכפורים נתרצה הקב"ה לישראל, ולמחרת התחילו בנדבת המשכן והוקם באחד בניסן: **ככלתו** - ככלתו כתיב חסר, שנמסרה לו תורה במתנה ככלה לחתן, שלא היה יכול ללמוד כולה בזמן מועט כזה. דבר אחר מה כלה מתקשטת בעשרים וארבעה קשוטין, הן האמורים בספר ישעיה (ישעיה ג יח - כד) אף תלמיד חכם צריך להיות בקי בעשרים וארבעה ספרים: **לדבר אתו** - החקים והמשפטים שבואלה המשפטים: **לדבר אתו** - מלמד שהיה משה שומע מפי הגבורה וחוזרין ושונין את ההלכה שניהם יחד: **לחת** - לחת כתיב שהיו שניהם שוות:

שמות פרק לא פסוק יח
ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת העדת לחת אבן פתבים באצבע אלהים:

רמב"ל
ויקהל משה את כל עדת בני ישראל - יכלול "כל עדת בני ישראל" האנשים והנשים, כי כלם התנדבו במלאכת המשכן. והנה משה אחר שצוה לאהרן והנשיאים וכל בני ישראל האנשים כל אשר דבר ה' אתו בהר סיני אחרי שבור הלוחות, ונתן על פניו המסוה, חזר וצוה והקהילו אליו כל העדה אנשים ונשים. ויתכן שהיה זה ביום מחרת רדתו. ואמר לכולם ענין המשכן אשר נצטוו בו מתחלה קודם שבור הלוחות, כי כיון שנתרצה להם הקב"ה ונתן לו הלוחות שניות וזכר עמו ברית חדשה שילך השם בקרבם, הנה חזרו לקדמותם ולאהבת כלולותם, ובידוע שתהיה שכניתו בתוכם כענין שצוהו תחלה, כמו שאמר (לעיל כה ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ולכן צוה אותם משה עתה בכל מה שנצטוו מתחלה:

שמות פרק לה פסוק א
ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה יקונו לעשות אתם:

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored by Dr. Bernard & Robin Cohen

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.

ליקוטי מוהר"ן קמא – סימן ד אות ז

ובשביל זה, כשהתפלל משה על חטא העגל אמר (שמות ל"ב): "אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא". כי זה מן הנמנע שלא יבוא לאדם איזה גדלות, כששומע שמספרין שבחו, כל שכן כשמלך גדול משבח ומפאר את האדם, אזי בודאי מן הנמנע, שלא יבוא לו איזה גדלות, אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו וחמירותיו, אזי יכול האדם, לשמע שבחו, ולא יבוא לו שום גדלות, כמו משה רבנו, שראה כתוב בתורה: "וידבר ה' אל משה", "ויאמר ה' אל משה", וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאד", ובודאי על - ידי ענותנותו, היה כח ביד משה לכפר עוון - העגל. כמו שכתוב: "ואיש חכם יכפרנה": וזה שטען משה: "ואם אין", הינו "אם לא תשא חטאתם", בזה אתה מראה, שאין לי כל כך עניות, שאוכל לכפר להם עוון העגל. בכן בקשתי "מחני נא", כדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושבחי בתורה, כי מי יוכל לעמד בזה, שישמע ספור שבחו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול, ואם אני ענו, צריך לך שתשא חטאתם, כמו שכתוב: "ועובר על פשע לשארית" וכו': וזה (דברים ל"ג): "ויהי בישרון מלך" (ד), הינו שמלכות עלה לשרשה, כמו שכתוב (תהלים ל"ז): "וענוים ירשו ארץ", ו'ארץ' היא דינא דמלכותא, כמו שכתוב (איוב כ): "וארץ מתקוממה לו":